

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 8ης Σεπτεμβρίου 2020*

Περιεχόμενα

Το νομικό πλαίσιο	4
Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης	4
Ο Κοινοτικός Χάρτης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων	5
Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5
Η οδηγία 2003/88/ΕΚ	5
Ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως	6
Το ιστορικό της διαφοράς	7
Η προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση	7
Τα αιτήματα των διαδίκων και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου	10
Επί των αιτήσεων αναίρεσεως	11
Επί του πρώτου λόγου της κύριας αιτήσεως αναίρεσεως και της αντανάιρεσης του Συμβουλίου, με τον οποίο προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο ως προς την έκταση της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου κατά την εξέταση της προσφυγής	11
Επί του πρώτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τον μη επαναχαρακτηρισμό του αντικειμένου της προσφυγής	11
– Επιχειρηματολογία των διαδίκων	11
– Εκτίμηση του Δικαστηρίου	12
Επί του δεύτερου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται πολλαπλή πλάνη περί το δίκαιο σχετικά με το παραδεκτό και το περιεχόμενο της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας που προβλήθηκε πρωτοδίκως ...	13
– Επιχειρηματολογία των διαδίκων	13
– Εκτίμηση του Δικαστηρίου	13

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Επί του πρώτου λόγου της αιτήσεως αναιρέσεως της Επιτροπής και επί του δευτέρου λόγου της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως και της αντανάιρεσης του Συμβουλίου, με τους οποίους προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο στο πλαίσιο της ερμηνείας του άρθρου 31, παράγραφος 2, του Χάρτη και της οδηγίας 2003/88 καθώς και στο πλαίσιο της διαπιστώσεως προσβολής του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών	15
Επί των δύο πρώτων σκελών, με τα οποία προβάλλεται, αντιστοίχως, πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τη δυνατότητα επικλήσεως των οδηγιών έναντι των οργάνων της Ένωσης και εσφαλμένος προσδιορισμός του περιεχομένου του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών που προβλέπεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη ερμηνευόμενου με γνώμονα την οδηγία 2003/88	15
– Επιχειρήματα των διαδίκων	15
– Εκτίμηση του Δικαστηρίου	16
Επί του τρίτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τη φύση και τον σκοπό του δικαιώματος που κατοχυρώνει το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη	17
– Επιχειρήματα των διαδίκων	17
– Εκτίμηση του Δικαστηρίου	19
Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου	23
Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται προσβολή της ιδιαίτερης φύσεως και του σκοπού του δικαιώματος ετήσιας άδειας	23
Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της γενικής αρχής της ίσης μεταχειρίσεως	23
Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης	24
Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται προσβολή του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	25
Επί των δικαστικών εξόδων	26

«Αίτηση αναιρέσεως – Υπαλληλική υπόθεση – Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Μεταρρύθμιση της 1ης Ιανουαρίου 2014 – Άρθρο 6 του παραρτήματος X – Μόνιμοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι τοποθετημένοι σε τρίτη χώρα – Νέες διατάξεις σχετικές με τη χορήγηση ημερών ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών – Ένσταση ελλείψεως νομιμότητας – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 31, παράγραφος 2 – Οδηγία 2003/88/ΕΚ – Θεμελιώδες δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-119/19 P και C-126/19 P,

με αντικείμενο δύο αιτήσεις αναιρέσεως βάσει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκαν, αντιστοίχως, στις 14 Φεβρουαρίου 2019 και στις 15 Φεβρουαρίου 2019,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους T. Bohr, G. Gattinara και L. Vernier,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Francisco Carreras Sequeros, κάτοικος Αντίς Αμπέμπα (Αιθιοπία),

Mariola de las Heras Ojeda, κάτοικος Ciudad de Guatemala (Γουατεμάλα),

Olivier Maes, κάτοικος Σκοπίων (Βόρεια Μακεδονία),

Gabrio Marinozzi, κάτοικος Αγίου Δομίνικου (Δομινικανή Δημοκρατία),

Giacomo Miserocchi, κάτοικος Ισλαμαμπάντ (Πακιστάν),

Marc Thieme Groen, κάτοικος Καμπάλας (Ουγκάντα),

εκπροσωπούμενοι από τους S. Orlandi και T. Martin, avocats,

προσφεύγοντες πρωτοδίκως,

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τους O. Caisou-Rousseau και J. Steele, καθώς και από την E. Taneva,

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τους M. Bauer και R. Meyer,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως (C-119/19 P),

και

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τους M. Bauer και R. Meyer,

αναιρεσείον,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Francisco Carreras Sequeros, κάτοικος Αντίς Αμπέμπα,

Mariola de las Heras Ojeda, κάτοικος Ciudad de Guatemala,

Olivier Maes, κάτοικος Σκοπίων,

Gabrio Marinozzi, κάτοικος Αγίου Δομίνικου,

Giacomo Miserocchi, κάτοικος Ισλαμαμπάντ,

Marc Thieme Groen, κάτοικος Καμπάλας,

εκπροσωπούμενοι από τους S. Orlandi και T. Martin, avocats,

προσφεύγοντες πρωτοδίκως,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους G. Gattinara, T. Bohr και L. Vernier,

καθής πρωτοδίκως,

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τους O. Caisou-Rousseau και J. Steele, καθώς και από την E. Taneva,

παρεμβαίνουν πρωτοδίκως (C-126/19 P),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, S. Rodin και L. S. Rossi (εισηγήτρια), προέδρους τμήματος, E. Juhász, M. Pešič, J. Malenovský, F. Biltgen, K. Jürimäe, A. Kumin, N. Jääskinen και N. Wahl, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: V. Giacobbo-Peyronnel, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 3ης Φεβρουαρίου 2020,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 26ης Μαρτίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με τις αιτήσεις αναίρεσεως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 4ης Δεκεμβρίου 2018, Carreras Sequeros κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-518/16, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2018:873), με την οποία το δικαστήριο αυτό ακύρωσε τις αποφάσεις της Επιτροπής περί καθορισμού, για το έτος 2014, του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας των προσφευγόντων πρωτοδίκως, ήτοι των Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi και Marc Thieme Groen (στο εξής, από κοινού: Carreras Sequeros κ.λπ.), οι οποίοι είναι όλοι μόνιμοι ή συμβασιούχοι υπάλληλοι της Επιτροπής (στο εξής: επίδικες αποφάσεις).

Το νομικό πλαίσιο

Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης

- 2 Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, που υπογράφηκε στο Τορίνο στις 18 Οκτωβρίου 1961 στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης και αναθεωρήθηκε στο Στρασβούργο στις 3 Μαΐου 1996, άρχισε να ισχύει το 1999. Όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη στην εν λόγω σύμβαση, καθόσον προσχώρησαν σε αυτήν ως είχε αρχικώς είτε όπως αναθεωρήθηκε, ή ακόμη προσχώρησαν σε αυτήν τόσο όπως είχε αρχικώς όσο και όπως αναθεωρήθηκε.

- 3 Στο αναθεωρημένο κείμενό του, το άρθρο 2 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη προβλέπει τα ακόλουθα:

«Με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης του δικαιώματος σε δίκαιες συνθήκες εργασίας, τα Μέρη αναλαμβάνουν [...] να προβλέπουν τη χορήγηση ετήσιας άδειας με αποδοχές, διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων [...]»

Ο Κοινοτικός Χάρτης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων

- 4 Το σημείο 8 του Κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, ο οποίος υιοθετήθηκε κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Στρασβούργο στις 9 Δεκεμβρίου 1989, ορίζει τα ακόλουθα:

«Κάθε εργαζόμενος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχει δικαίωμα εβδομαδιαίας ανάπαυσης και ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, ως προς τη διάρκεια των οποίων θα πρέπει να επιτευχθεί προοδευτική προσέγγιση σύμφωνα με τα ισχύοντα σε κάθε κράτος.»

Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- 5 Το άρθρο 31 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), με τίτλο «Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας», ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε συνθήκες εργασίας οι οποίες σέβονται την υγεία, την ασφάλεια και την αξιοπρέπιά του.

2. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε ένα όριο μέγιστης διάρκειας εργασίας, σε ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιόδους ανάπαυσης καθώς και σε ετήσια περίοδο αμειβόμενων διακοπών.»

Η οδηγία 2003/88/ΕΚ

- 6 Το άρθρο 1 της οδηγίας 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ 2003, L 299, σ. 9), με τίτλο «Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής», έχει ως ακολούθως:

«1. Η παρούσα οδηγία καθορίζει τις στοιχειώδεις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας όσον αφορά την οργάνωση του χρόνου εργασίας.

2. Εφαρμόζεται:

α) στις ελάχιστες περιόδους [...] ετήσιας άδειας [...]

[...]

- 7 Κατά το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88, με τίτλο «Ετήσια άδεια»:

«1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να παρέχεται σε όλους τους εργαζομένους ετήσια άδεια μετ' αποδοχών διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν οι εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές για την απόκτηση του σχετικού δικαιώματος και τη χορήγηση της άδειας.

2. Η ελάχιστη περίοδος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μπορεί να αντικαθίσταται από χρηματική αποζημίωση μόνον σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσης.»

- 8 Το άρθρο 14 της οδηγίας αυτής, με τίτλο «Ειδικότερες κοινοτικές διατάξεις», προβλέπει τα ακόλουθα:

«Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται εφόσον άλλες κοινοτικές πράξεις περιλαμβάνουν ειδικότερες απαιτήσεις περί οργανώσεως του χρόνου εργασίας για ορισμένες επαγγελματικές ασχολίες ή δραστηριότητες.»

- 9 Το άρθρο 23 της εν λόγω οδηγίας, με τίτλο «Επίπεδο προστασίας», ορίζει τα ακόλουθα:

«Μη θιγομένου του δικαιώματος των κρατών μελών να εκπονήσουν, προΐοισης της κατάστασης, διαφορετικές νομοθετικές, κανονιστικές και συμβατικές διατάξεις περί του χρόνου εργασίας, εφόσον οι ελάχιστες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας τηρούνται, η θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν συνιστά βάσιμη δικαιολογία για υποβάθμιση της γενικής προστασίας των εργαζομένων.»

Ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως

- 10 Ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ) θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και περί θεσπίσεως ειδικών μέτρων προσωρινώς εφαρμοστέων στους υπαλλήλους της Επιτροπής (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 108), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 1023/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013 (ΕΕ 2013, L 287, σ. 15).

- 11 Το άρθρο 1ε, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, το οποίο περιλαμβάνεται μεταξύ των γενικών διατάξεων αυτού και έχει εφαρμογή κατ' αναλογία στους συμβασιούχους υπαλλήλους δυνάμει του άρθρου 80, παράγραφος 4, του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΛΠ), ορίζει τα εξής:

«Στους εν ενεργεία υπαλλήλους παρέχονται συνθήκες εργασίας, οι οποίες πληρούν κατάλληλα πρότυπα υγείας και ασφάλειας, ισοδύναμα τουλάχιστον με τις ελάχιστες απαιτήσεις που εφαρμόζονται στο πλαίσιο μέτρων που έχουν θεσπισθεί στους τομείς αυτούς σύμφωνα με τις Συνθήκες.»

- 12 Το άρθρο 57, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ, που έχει εφαρμογή κατ' αναλογία στους συμβασιούχους υπαλλήλους δυνάμει των άρθρων 16 και 91 του ΚΛΠ, έχει ως ακολούθως:

«Ο υπάλληλος δικαιούται, κατά ημερολογιακό έτος, ετησίας αδείας τουλάχιστον 24 εργασίμων ημερών και, κατ' ανώτατο όριο, 30 εργασίμων ημερών σύμφωνα με ρύθμιση που πρόκειται να γίνει με κοινή συμφωνία μεταξύ των αρμόδιων για τους διορισμούς αρχών των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, μετά [από] γνώμη της επιτροπής της υπηρεσιακής καταστάσεως.»

- 13 Το παράρτημα Χ του ΚΥΚ περιλαμβάνει ειδικές και κατά παρέκκλιση διατάξεις οι οποίες έχουν εφαρμογή στους υπαλλήλους που είναι τοποθετημένοι σε τρίτες χώρες. Κατά το άρθρο 118 του ΚΛΠ, ορισμένες από τις εν λόγω διατάξεις εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους συμβασιούχους υπαλλήλους που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση. Τούτο συμβαίνει όσον αφορά το άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ.

- 14 Το άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, ως είχε προ της ενάρξεως της ισχύος του κανονισμού 1023/2013, όριζε, όσον αφορά το προσωπικό που είναι τοποθετημένο σε τρίτη χώρα, τα ακόλουθα:

«Ο υπάλληλος δικαιούται, για κάθε ημερολογιακό έτος, ετήσια άδεια τριών και μισής εργασίμων ημερών για κάθε μήνα υπηρεσίας.»

15 Η αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού 1023/2013 έχει ως ακολούθως:

«Είναι σκόπιμο να εκσυγχρονιστούν οι συνθήκες εργασίας του προσωπικού που εργάζεται σε τρίτες χώρες και να καταστούν οικονομικά αποδοτικότερες με ταυτόχρονες εξοικονομήσεις. Τα δικαιώματα ετήσιας άδειας θα πρέπει να προσαρμοστούν, και θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί η δυνατότητα εφαρμογής ευρύτερου φάσματος παραμέτρων στον καθορισμό της αποζημίωσης συνθηκών διαβίωσης, χωρίς να επηρεαστεί ο γενικός στόχος για επίτευξη εξοικονομήσεων. Οι όροι για τη χορήγηση της αποζημίωσης κατοικίας θα πρέπει να αναθεωρηθούν ώστε να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη οι τοπικές συνθήκες και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος.»

16 Από της ενάρξεως της ισχύος, την 1η Ιανουαρίου 2014, του άρθρου 1, σημείο 70, στοιχείο α', του κανονισμού 1023/2013, το άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ (στο εξής: νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ) προβλέπει, όσον αφορά τους υπάλληλους που είναι τοποθετημένοι σε τρίτη χώρα, τα εξής:

«Ο υπάλληλος δικαιούται, για κάθε ημερολογιακό έτος, ετήσια άδεια δύο εργάσιμων ημερών για κάθε μήνα υπηρεσίας.

Ανεξάρτητα από το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου, υπάλληλοι τοποθετημένοι ήδη σε τρίτη χώρα την 1η Ιανουαρίου 2014 δικαιούνται:

- τρεις εργάσιμες ημέρες από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2014·
- δυόμιση εργάσιμες ημέρες από την 1η Ιανουαρίου 2015 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015.»

Το ιστορικό της διαφοράς

17 Το ιστορικό της διαφοράς εξετέθη στις σκέψεις 1 έως 8 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Για τις ανάγκες της παρούσας διαδικασίας, μπορεί να ανακεφαλαιωθεί ως ακολούθως.

18 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. είναι μόνιμοι ή συμβασιούχοι υπάλληλοι της Επιτροπής. Όλοι ήταν τοποθετημένοι σε τρίτες χώρες ήδη πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014.

19 Δεδομένου ότι οι προσωπικοί φάκελοι των Carreras Sequeros κ.λπ. επικαιροποιήθηκαν προκειμένου να ληφθεί υπόψη το νέο άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, του παραρτήματος X του ΚΥΚ, αναγνωρίστηκαν στους τελευταίους 36 εργάσιμες ημέρες ετήσιας άδειας για το έτος 2014 έναντι 42 ημερών το προηγούμενο έτος.

20 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. υπέβαλαν διοικητικές ενστάσεις στο διάστημα μεταξύ 17ης Φεβρουαρίου και 13ης Μαρτίου 2014. Οι ως άνω ενστάσεις απορρίφθηκαν, ανάλογα με την κάθε περίπτωση, από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή ή από την αρμόδια για τη σύναψη συμβάσεων προσλήψεως αρχή, με αποφάσεις της 23ης Μαΐου 2014, όλες πανομοιότυπα διατυπωμένες.

Η προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

21 Με την ασηκθείσα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγή τους οι Carreras Sequeros κ.λπ. ζήτησαν από το δικαστήριο αυτό, πρώτον, να διαπιστώσει ότι το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ είναι παράνομο και, δεύτερον, να ακυρώσει τις επίδικες αποφάσεις, με τις οποίες μειώθηκε η ετήσια άδειά τους «από το [έτος] 2014».

- 22 Προς στήριξη της προσφυγής τους οι Carreras Sequeros κ.λπ. προέβαλαν τέσσερις λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι στηρίζονταν σε προσβολή της ιδιαίτερης φύσεως και του σκοπού του δικαιώματος ετήσιας άδειας, σε παραβίαση της γενικής αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθώς και σε προσβολή του δικαιώματος στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.
- 23 Πριν εξετάσει τους λόγους αυτούς, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε, πρώτον, στις σκέψεις 24 έως 26 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το αντικείμενο της προσφυγής αφορούσε τον προσδιορισμό του δικαιώματος ετήσιας άδειας των Carreras Sequeros κ.λπ. για το έτος 2014 και μόνον, καθώς και ότι, στο πλαίσιο της προσφυγής αυτής, προβαλλόταν ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του νέου άρθρου 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ.
- 24 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε, στις σκέψεις 27 έως 39 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το περιεχόμενο και το παραδεκτό της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλαν οι Carreras Sequeros κ.λπ. Συναφώς, αφού υπενθύμισε τη δική του νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε, στη σκέψη 35 της αποφάσεως αυτής, ότι, «[λ]αμβανομένης υπόψη της σχέσεως που συνδέει τις μεταβατικές διατάξεις με τις οριστικές, καθόσον οι πρώτες δεν έχουν λόγο υπάρξεως χωρίς τις δεύτερες, και δεδομένης της μη υπάρξεως περιθωρίου διακριτικής ευχέρειας της αρμόδιας αρχής, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, εν προκειμένω, υφίσταται άμεσος νομικός δεσμός μεταξύ των [επίδικων] αποφάσεων και του νέου άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος X του ΚΥΚ και ότι το πρώτο αυτό εδάφιο, αποτελώντας το τελικό στάδιο των ρυθμίσεων του νέου άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, του παραρτήματος X του ΚΥΚ, τυγχάνει τουλάχιστον έμμεσης εφαρμογής στις εν λόγω αποφάσεις καθόσον ήταν κρίσιμο για την έκδοσή τους, δεδομένου ότι οι αποφάσεις αυτές στηρίζονταν ουσιαστικά σε αυτό, έστω και αν δεν αποτελούσε επισήμως τη νομική βάση τους». Συνεπώς, κατά τη σκέψη 36 της εν λόγω αποφάσεως, «οι [επίδικες] αποφάσεις αποτελούσαν ως προς τους [Carreras Sequeros κ.λπ.] την πρώτη εφαρμογή του νέου άρθρου 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, με συνέπεια, από το 2016, να δικαιούνται πλέον μόνον 24 ημέρες άδειας».
- 25 Στη σκέψη 39 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ολοκλήρωσε την εξέταση του περιεχομένου και του παραδεκτού της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας, κρίνοντας ότι, «μολονότι οι [επίδικες] αποφάσεις βασιζονται επισήμως στη μεταβατική διάταξη που αφορά μόνον το έτος 2014, η οποία περιλαμβάνεται στην πρώτη περίπτωση του δεύτερου εδαφίου του νέου άρθρου 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, οι [Carreras Sequeros κ.λπ.] παραδεκτώς αμφισβητούν, διά ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας, τη νομιμότητα του οριστικού καθεστώτος ετήσιας άδειας που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο του εν λόγω άρθρου».
- 26 Στη συνέχεια, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τον πρώτο λόγο της προσφυγής των Carreras Sequeros κ.λπ., ο οποίος στηριζόταν σε προσβολή της ιδιαίτερης φύσεως και του σκοπού του δικαιώματος ετήσιας άδειας, και συνεπέρανε, στη σκέψη 113 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο λόγος αυτός ήταν βάσιμος. Κατά συνέπεια, δέχθηκε την προσφυγή των Carreras Sequeros κ.λπ., χωρίς να εξετάσει τους λοιπούς λόγους της.
- 27 Για να καταλήξει στο ως άνω συμπέρασμα, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, πρώτον, στις σκέψεις 60 έως 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αν ήταν δυνατό να αντιταχθεί η οδηγία 2003/88 στον νομοθέτη της Ένωσης, όπως υποστήριζαν οι Carreras Sequeros κ.λπ. Δεχόμενο καταρχάς ότι μια οδηγία δεν δεσμεύει, καθαυτήν, τα όργανα της Ένωσης, προσδιόρισε, στη σκέψη 61 της εν λόγω αποφάσεως, τρεις περιπτώσεις στις οποίες τα όργανα αυτά θα πρέπει εντούτοις να λαμβάνουν υπόψη τις οδηγίες. Ειδικότερα, εξέτασε αν η οδηγία 2003/88 ήταν αντιτάξιμη έναντι του νομοθέτη της Ένωσης καθόσον αποτελεί έκφραση ενός θεμελιώδους δικαιώματος, εν προκειμένω του δικαιώματος ετήσιας άδειας το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη.
- 28 Στηριζόμενο στις επεξηγήσεις του Προεδρείου της Συνέλευσης σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΕΕ 2007, C 303, σ. 17), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 69 και 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «στο μέτρο που η οδηγία 2003/88 συγκεκριμενοποιεί την αρχή

που διατυπώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη [...], ο νομοθέτης, οφείλοντας να τηρεί το άρθρο αυτό που έχει την ίδια ισχύ με τις Συνθήκες, δεν μπορούσε να μη λάβει υπόψη το περιεχόμενο της εν λόγω οδηγίας», πράγμα το οποίο είχε ως συνέπεια ότι η εφαρμογή του νέου άρθρου 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ θα πρέπει να αποκλειστεί αν «διαπιστωθεί ότι το εν λόγω άρθρο είναι ασύμβατο προς το δικαίωμα ετήσιας άδειας, η φύση και ο σκοπός του οποίου απορρέουν από το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη σε συνδυασμό με την οδηγία 2003/88».

- 29 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο, ελέγχοντας, στις σκέψεις 72 έως 96 της εν λόγω αποφάσεως, αν το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ προσέβαλε το δικαίωμα ετήσιας άδειας, έλαβε υπόψη το περιεχόμενο των διατάξεων της οδηγίας 2003/88, καθώς και τον σκοπό τον οποίο επιδιώκει η τελευταία. Έκρινε, στις σκέψεις 88 και 89 της αποφάσεως αυτής, ότι, ως εκ της φύσεώς του, το δικαίωμα ετήσιας άδειας του άρθρου 31, παράγραφος 2, του Χάρτη αποσκοπεί, καταρχήν, στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων και ότι η κατάσταση ότι ο αριθμός των ημερών ετήσιας άδειας που καθορίζεται από το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ παραμένει μεγαλύτερος του ελάχιστου απαιτούμενου από το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 δεν αρκεί, όπως διατείνεται η Επιτροπή, για να συναχθεί ότι το νέο αυτό άρθρο δεν προσβάλλει το δικαίωμα ετήσιας άδειας.
- 30 Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν, στις σκέψεις 90 έως 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η σημαντική μείωση της διάρκειας της άδειας των υπαλλήλων και μελών του λοιπού προσωπικού που είναι τοποθετημένοι σε τρίτες χώρες, η οποία περιορίζεται, σε διάστημα τριών ετών, από 42 σε 24 ημέρες, δεν μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνη προς την αρχή της βελτιώσεως των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των ενδιαφερομένων και ότι το μέγεθος της επελευθέρωσης με τον τρόπο αυτό μειώσεως δεν εξισορροπούνταν από τις άλλες διατάξεις του ΚΥΚ και των παραρτημάτων του που συνιστούν το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ. Συγκεκριμένα, οι εν λόγω διατάξεις κρίθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο είτε ως μη ασκούμενες επιρροή είτε ως ανεπαρκείς ή δευτερεύουσας σημασίας όσον αφορά την αντιστάθμιση της μειώσεως του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας που προκύπτει από το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ.
- 31 Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο έλεγξε αν η διαπιστωθείσα κατά τα άνω προσβολή του δικαιώματος ετήσιας άδειας μπορούσε να δικαιολογηθεί, πράγμα το οποίο απέκλεισε, κατόπιν σχετικής εξετάσεως στις σκέψεις 98 έως 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 32 Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στις σκέψεις 109 και 110 της εν λόγω αποφάσεως, ότι δεν προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης, μειώνοντας την ετήσια άδεια σε 24 εργάσιμες ημέρες από το έτος 2016, έλαβε υπόψη το γεγονός ότι οι υπάλληλοι και τα μέλη του λοιπού προσωπικού που είναι τοποθετημένοι εντός της Ένωσης δικαιούνται άδεια έως και 30 εργάσιμων ημερών, αναλόγως της ηλικίας τους και του βαθμού τους, ούτε ότι ο νομοθέτης αυτός εξέτασε αν η άδεια ανάπαυσης, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 8, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος X του ΚΥΚ, διασφάλιζε, καθαυτή, σε κάθε υπάλληλο και σε κάθε μέλος του λοιπού προσωπικού που είναι τοποθετημένο σε τρίτη χώρα και βρίσκεται σε ιδιαιτέρως δυσχερή κατάσταση επαρκή προστασία της υγείας και της ασφάλειάς του, ενώ, κατά τη διάταξη αυτή, η εν λόγω άδεια ανάπαυσης χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και δη με ειδική και αιτιολογημένη απόφαση.
- 33 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε, στη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν είχε ελέγξει αν το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ συνιστά υπέρμετρη επέμβαση στο δικαίωμα ετήσιας άδειας των υπαλλήλων και των μελών του λοιπού προσωπικού που υπηρετούν σε τρίτες χώρες. Κατά συνέπεια, έκρινε ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε νομίμως να στηριχθεί στο νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ για να εκδώσει τις επίδικες αποφάσεις, τις οποίες και ακύρωσε.

Τα αιτήματα των διαδίκων και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

- 34 Στην υπόθεση C-119/19 P, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί του δευτέρου, του τρίτου και του τετάρτου λόγου της προσφυγής, καθώς και να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 35 Στην υπόθεση C-126/19 P, το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο να δεχθεί την αίτηση αναιρέσεως, να αποφανθεί το ίδιο επί της υποθέσεως και να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη, καθώς και να καταδικάσει τους Carreras Sequeros κ.λπ. στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.
- 36 Οι δε Carreras Sequeros κ.λπ. ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει τις αιτήσεις αναιρέσεως και να καταδικάσει την Επιτροπή και το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
- 37 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παρεμβαίνον πρωτοδίκως, ζητεί από το Δικαστήριο να δεχθεί τις αιτήσεις αναιρέσεως.
- 38 Σύμφωνα με το άρθρο 54, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε, στις 12 Μαρτίου 2019, τη συνεκδίκηση των υποθέσεων C-119/19 P και C-126/19 P προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας, καθώς και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.
- 39 Σύμφωνα με το άρθρο 133, παράγραφοι 1 και 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 190, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, η Επιτροπή και το Συμβούλιο ζήτησαν την εκδίκαση των αιτήσεων αναιρέσεως με την ταχεία διαδικασία.
- 40 Με απόφαση της 12ης Μαρτίου 2019, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου απέρριψε τις εν λόγω αιτήσεις. Ειδικότερα, ούτε ο λόγος με τον οποίο προβάλλεται ανασφάλεια δικαίου σχετικά με το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, που υποστηρίζεται ότι απορρέει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ούτε εκείνος που στηρίζεται στον αριθμό των υπαλλήλων τους οποίους ενδέχεται να αφορούν οι συνέπειες της εν λόγω αποφάσεως μπορούν, καθαυτοί, να συνιστούν εξαιρετικές περιστάσεις ικανές να δικαιολογήσουν την εκδίκαση της υποθέσεως με την ταχεία διαδικασία (πρβλ. διάταξη της 7ης Απριλίου 2016, Συμβούλιο κατά Front Polisario, C-104/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:232, σκέψη 7 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Η ίδια εκτίμηση επιβάλλεται όσον αφορά τις διοικητικής φύσεως δυσχέρειες σχετικά με τη διαχείριση του προσωπικού που υπηρετεί σε αντιπροσωπείες της Ένωσης σε τρίτες χώρες, δυσχέρειες τις οποίες η Επιτροπή επίσης προέβαλε προς στήριξη της αιτήσεώς της.
- 41 Εντούτοις, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των υποθέσεων C-119/19 P και C-126/19 P για την Ένωση και τα όργανά της, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών κατά προτεραιότητα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 53, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 42 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 30 Απριλίου 2019, το Συμβούλιο άσκησε αντανάιρεση στην υπόθεση C-119/19 P.
- 43 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. ζητούν την απόρριψη της αντανάιρεσης αυτής και την καταδίκη του Συμβουλίου στα δικαστικά έξοδα.
- 44 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 20 Μαΐου 2019, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (SEAE) ζήτησε να παρέμβει στην υπόθεση C-119/19 P, υπέρ της Επιτροπής.

- 45 Με διάταξη της 29ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Carreras Sequeros κ.λπ. (C-119/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:658), ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου απέρριψε την αίτηση αυτή.

Επί των αιτήσεων αναιρέσεως

- 46 Οι αιτήσεις αναιρέσεως στηρίζονται, κατ' ουσίαν, σε τρεις λόγους.

Επί του πρώτου λόγου της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως και της αντανάιρεσης του Συμβουλίου, με τον οποίο προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο ως προς την έκταση της αρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου κατά την εξέταση της προσφυγής

- 47 Ο λόγος αυτός υποδιαιρείται σε δύο σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τον μη επαναχαρακτηρισμό του αντικειμένου της προσφυγής

– Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 48 Κατά το Συμβούλιο, με το οποίο συντάσσεται η Επιτροπή με τα υπομνήματά της επί της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως και επί της αντανάιρεσης του Συμβουλίου, κακώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 26 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και στο διατακτικό της, ότι οι επίδικες αποφάσεις δεν προέβησαν στον καθορισμό του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας για το έτος 2014, κατ' εφαρμογήν του νέου άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, του παραρτήματος X του ΚΥΚ, αλλά σε μείωση του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας.
- 49 Κατά την άποψη του Συμβουλίου, εναπέκειτο στο Γενικό Δικαστήριο να χαρακτηρίσει ορθώς το αντικείμενο της προσφυγής, στο πλαίσιο της σχετικής αρμοδιότητάς του. Ο μη επαναχαρακτηρισμός του αντικειμένου της προσφυγής ήταν, κατά το Συμβούλιο, διττώς επιζήμιος.
- 50 Αφενός, είχε ως συνέπεια ότι το Γενικό Δικαστήριο διέταξε την Επιτροπή να επαναφέρει τις ημέρες ετήσιας άδειας στον αριθμό τον οποίο εδικαιούντο οι Carreras Sequeros κ.λπ. πριν από την τροποποίηση του ΚΥΚ. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει, ωστόσο, αναφερόμενο, ιδίως, στη διάταξη της 26ης Οκτωβρίου 1995, Pevasa και Inpesca κατά Επιτροπής (C-199/94 P και C-200/94 P, EU:C:1995:360, σκέψη 24), ότι ο δικαστής της Ένωσης δεν είναι αρμόδιος να απευθύνει διαταγές στη διοίκηση ούτε να επιβάλλει τη με συγκεκριμένο τρόπο εκτέλεση της αποφάσεώς του. Περαιτέρω, δεν υφίσταται πλέον νομική βάση η οποία να επιτρέπει στην Επιτροπή να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, διότι το άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, ως είχε προ της ενάρξεως της ισχύος του κανονισμού 1023/2013, καταργήθηκε από τον κανονισμό αυτόν.
- 51 Αφετέρου, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η ακύρωση των επίδικων αποφάσεων που αφορούν «μείωση», για το έτος 2014, του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας τροποποιεί τον αριθμό των ημερών άδειας που δικαιούνται οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό και, επομένως, την ίδια την ουσία των επίδικων αποφάσεων. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση υποκαθιστά, επομένως, τις αποφάσεις που καθορίζουν σε 36 τον αριθμό ημερών ετήσιας άδειας τις οποίες δικαιούνται οι Carreras Sequeros κ.λπ. με άλλες αποφάσεις οι οποίες καθορίζουν τον αριθμό αυτό, για το έτος 2014, σε 42. Το Γενικό Δικαστήριο προέβη με τον τρόπο αυτόν σε μεταρρύθμιση των επίδικων αποφάσεων, πράγμα που συνεπάγεται υπέρβαση των αρμοδιοτήτων του.
- 52 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. αντικρούουν την επιχειρηματολογία που προβάλλει το Συμβούλιο.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 53 Πρέπει να σημειωθεί ότι, καίτοι το Γενικό Δικαστήριο συνόψισε, στη σκέψη 25 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το αντικείμενο του δευτέρου αιτήματος των Carreras Sequeros κ.λπ. ως αφορών την ακύρωση των επίδικων αποφάσεων με τις οποίες επήλθε «μείωση» του δικαιώματός τους ετήσιας άδειας από το έτος 2014, προκύπτει, ιδίως, από τη σκέψη 27 της εν λόγω αποφάσεως ότι το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε ότι οι επίδικες αποφάσεις «καθόρισαν τον αριθμό των ημερών ετήσιας άδειας μόνο για το έτος 2014». Το Συμβούλιο προβαίνει επομένως σε τουλάχιστον εν μέρει εσφαλμένη ερμηνεία της αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 54 Επιπλέον, το γεγονός ότι το σημείο 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ακυρώνει τις εν λόγω αποφάσεις «περί μείωσης» του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας των Carreras Sequeros κ.λπ. για το έτος 2014 ουδόλως συνεπάγεται ότι, πέραν της ενδεχόμενης τυπικής ανακρίβειας της ως άνω εκφράσεως, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε εσφαλμένως το αντικείμενο της ενώπιόν του διαφοράς ή διέταξε την Επιτροπή να προβεί σε εκτέλεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με συγκεκριμένο τρόπο.
- 55 Πράγματι, αφενός, όσον αφορά το αντικείμενο της διαφοράς, πρέπει να σημειωθεί ότι το Συμβούλιο δεν βάλλει κατά διαπιστώσεως στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 32 και 33 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και κατά την οποία, εν ολίγοις, η αρμόδια αρχή δεν διέθετε κανένα περιθώριο διακριτικής ευχέρειας για τον καθορισμό του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας κατόπιν της ενάρξεως της ισχύος, την 1η Ιανουαρίου 2014, του νέου άρθρου 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, πράγμα το οποίο είχε ως συνέπεια, για τους Carreras Sequeros κ.λπ., τη μείωση κατά έξι ημέρες της διάρκειας της ετήσιας άδειάς τους για το έτος 2014 σε σχέση με εκείνη του έτους 2013, κατ' εφαρμογήν του νέου άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, του παραρτήματος X του ΚΥΚ.
- 56 Αφετέρου, όσον αφορά το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι το Γενικό Δικαστήριο υπερέβη τις αρμοδιότητές του, καθόσον διατύπωσε διαταγές προς την Επιτροπή, αφορώσες τις λεπτομέρειες εκτελέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όταν το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει πράξη θεσμικού οργάνου, το όργανο αυτό υποχρεούται, δυνάμει του άρθρου 266 ΣΛΕΕ, να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου.
- 57 Το άρθρο 266 ΣΛΕΕ δεν διευκρινίζει, ωστόσο, τη φύση των μέτρων που πρέπει να λάβει το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο προκειμένου να προβεί στη σχετική εκτέλεση, οπότε εναπόκειται στο όργανο αυτό να τα προσδιορίσει (πρβλ. απόφαση της 14ης Ιουνίου 2016, Επιτροπή κατά McBride κ.λπ., C-361/14 P, EU:C:2016:434, σκέψεις 52 και 53). Επιπλέον, η υποχρέωση την οποία υπέχει από το άρθρο 266 ΣΛΕΕ το θεσμικό όργανο που εξέδωσε την ακυρωθείσα πράξη περιορίζεται στο μέτρο που είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί η εκτέλεση της ακυρωτικής αποφάσεως (απόφαση της 6ης Μαρτίου 2003, Interporc κατά Επιτροπής, C-41/00 P, EU:C:2003:125, σκέψη 30).
- 58 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει το Συμβούλιο, ουδόλως προκύπτει εκ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι, κατά παράβαση του άρθρου 266 ΣΛΕΕ, το Γενικό Δικαστήριο, πέραν του ότι ακύρωσε τις επίδικες αποφάσεις, διέταξε την Επιτροπή να τις αντικαταστήσει με νέες αποφάσεις οι οποίες να αναγνωρίζουν στους Carreras Sequeros κ.λπ., για το έτος 2014, τον αριθμό ημερών ετήσιας άδειας τον οποίο εδικαιούντο πριν από την τροποποίηση του ΚΥΚ με τον κανονισμό 1023/2013.
- 59 Επιπροσθέτως, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε στην ακύρωση των επίδικων αποφάσεων, δεν μπορεί να του προσαφθεί ότι προέβη σε μεταρρύθμισή τους.
- 60 Εξάλλου, από τα δικόγραφα της Επιτροπής καθώς και από εκείνα των Carreras Sequeros κ.λπ. προκύπτει ότι, με την επιφύλαξη της παρούσας αναιρετικής διαδικασίας, το θεσμικό αυτό όργανο έχει επισημάνει διάφορους τρόπους εκτελέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, μεταξύ των οποίων η ενδεχόμενη οικονομική αντιστάθμιση υπέρ των Carreras Sequeros κ.λπ.

- 61 Επομένως, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως και της αντανάιρεσης του Συμβουλίου πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται πολλαπλή πλάνη περί το δίκαιο σχετικά με το παραδεκτό και το περιεχόμενο της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας που προβλήθηκε πρωτοδίκως

– Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 62 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή και το Κοινοβούλιο, προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπερέβη τις αρμοδιότητές του κρίνοντας παραδεκτή την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προέβησαν οι Carreras Sequeros κ.λπ., η οποία αφορούσε το σύνολο του καθεστώτος ετήσιας άδειας που προβλέπει το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, περιλαμβανομένου του οριστικού του σταδίου, το οποίο έχει εφαρμογή από το έτος 2016, και όχι μόνο τη διάταξη που εφαρμόστηκε με τις επίδικες αποφάσεις, ήτοι το νέο άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, του εν λόγω παραρτήματος του ΚΥΚ.
- 63 Κατά την άποψη του Συμβουλίου, δεδομένου ότι οι επίδικες αποφάσεις εκδόθηκαν δυνάμει του άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, του παραρτήματος X του ΚΥΚ, η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας μπορούσε να αφορά μόνον τη διάταξη αυτή, καθόσον η Επιτροπή δεν εφάρμοσε, εν προκειμένω, ούτε άμεσα ούτε έμμεσα, το άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω παραρτήματος X.
- 64 Το Συμβούλιο σημειώνει, συναφώς, ότι ο αποκλεισμός της εφαρμογής του άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος X του ΚΥΚ, το οποίο έχει εφαρμογή από 1ης Ιανουαρίου 2016, δεν είναι ικανός να επηρεάσει τη νομιμότητα των επίδικων αποφάσεων περί καθορισμού του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας για το έτος 2014, που αποτελούν το αντικείμενο της προσφυγής ακυρώσεως. Το γεγονός ότι μια διάταξη μπορεί, υποθετικά, να έχει εφαρμογή σε κάποιον υπάλληλο δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη δυνατότητα του τελευταίου να αμφισβητήσει τη νομιμότητά της στο πλαίσιο του άρθρου 277 ΣΛΕΕ, διότι άλλως θα παρεχόταν η δυνατότητα στον διάδικο να αμφισβητήσει τη δυνατότητα εφαρμογής οποιασδήποτε πράξεως γενικού χαρακτήρα προς στήριξη οποιασδήποτε προσφυγής, πράγμα το οποίο απαγορεύεται βάσει της νομολογίας. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τη νομολογία σχετικά με το παραδεκτό και το περιεχόμενο της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας, νομολογία την οποία ωστόσο είχε ορθώς παραθέσει στις σκέψεις 30 και 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 65 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. υποστηρίζουν ότι τα επιχειρήματα που προβάλλει το Συμβούλιο πρέπει να απορριφθούν.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 66 Κατά το άρθρο 277 ΣΛΕΕ, κάθε διάδικος μπορεί, επ' ευκαιρία διαφοράς που θέτει υπό αμφισβήτηση πράξη γενικής ισχύος που έχει εκδοθεί από θεσμικό ή λοιπό όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, να επικαλείται το ανεφάρμοστο της πράξης αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έναν από τους λόγους του άρθρου 263, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 67 Η διάταξη αυτή συνιστά έκφραση μιας γενικής αρχής που παρέχει σε κάθε διάδικο το δικαίωμα να προσβάλει παρεμπιπτόντως το κύρος πράξεων γενικής ισχύος που αποτελούν τη νομική βάση απόφασης η οποία του έχει απευθυνθεί προκειμένου να επιτύχει την ακύρωση της απόφασης αυτής (πρβλ. αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 1979, Simmenthal κατά Επιτροπής, 92/78, EU:C:1979:53, σκέψη 39, καθώς και της 19ης Ιανουαρίου 1984, Andersen κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, 262/80, EU:C:1984:18, σκέψη 6).

- 68 Δεδομένου ότι το άρθρο 277 ΣΛΕΕ δεν έχει ως σκοπό να παράσχει στον διάδικο τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τη δυνατότητα εφαρμογής οποιασδήποτε πράξεως γενικής ισχύος προς στήριξη οποιασδήποτε προσφυγής, η πράξη της οποίας προβάλλεται η έλλειψη νομιμότητας πρέπει να έχει εφαρμογή, άμεσα ή έμμεσα, στην υπόθεση που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής (πρβλ. απόφαση της 13ης Ιουλίου 1966, Ιταλία κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, 32/65, EU:C:1966:42, σ. 431, 441).
- 69 Συναφώς, στο πλαίσιο της εξετάσεως προσφυγών ακυρώσεως κατά ατομικών αποφάσεων, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι μπορούν βασίμως να αποτελέσουν αντικείμενο ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας οι διατάξεις πράξεως γενικής ισχύος που συνιστούν τη βάση των εν λόγω αποφάσεων (πρβλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 28ης Οκτωβρίου 1981, Krupp Stahl κατά Επιτροπής, 275/80 και 24/81, EU:C:1981:247, σκέψη 32, καθώς και της 11ης Ιουλίου 1985, Salerno κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 και 10/84, μη δημοσιευθείσα, EU:C:1985:318, σκέψη 36) ή που έχουν άμεση νομική σχέση με τις αποφάσεις αυτές (πρβλ., ιδίως, αποφάσεις της 31ης Μαρτίου 1965, Macchiorlati Dalmas κατά Ανωτάτης Αρχής, 21/64, EU:C:1965:30, σ. 53, 55· της 9ης Σεπτεμβρίου 2003, Kik κατά ΓΕΕΑ, C-361/01 P, EU:C:2003:434, σκέψη 76, καθώς και της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψη 237).
- 70 Αντιθέτως, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι είναι απαράδεκτη ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που στρέφεται κατά πράξεως γενικής ισχύος, της οποίας δεν αποτελεί μέτρο εφαρμογής η ατομική προσβαλλόμενη απόφαση (πρβλ. απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2000, Συμβούλιο κατά Chvatal κ.λπ., C-432/98 P και C-433/98 P, EU:C:2000:545, σκέψη 33).
- 71 Εν προκειμένω, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι, στη σκέψη 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, εσφαλμένως χαρακτήρισε ως «άμεσο νομικό δεσμό» τη σχέση που υπάρχει μεταξύ των επίδικων αποφάσεων και του νέου άρθρου 6, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος X του ΚΥΚ και, αφετέρου, κακώς δέχθηκε ότι το πρώτο αυτό εδάφιο, αποτελώντας το τελικό στάδιο των ρυθμίσεων του νέου άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, του εν λόγω παραρτήματος, τυγχάνει τουλάχιστον έμμεσης εφαρμογής στις εν λόγω αποφάσεις.
- 72 Η επιχειρηματολογία αυτή δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.
- 73 Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι οι επίδικες αποφάσεις στηρίζονται στο νέο άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, πρώτη περίπτωση, του παραρτήματος X του ΚΥΚ, το οποίο αποτελεί μόνον μεταβατική διάταξη που οργανώνει την προοδευτική μετάβαση προς το οριστικό καθεστώς της ετήσιας άδειας το οποίο προβλέπει το πρώτο εδάφιο του άρθρου αυτού, προκειμένου, ιδίως, να αποφευχθούν ή να αμβλυνθούν οι συνέπειες μιας αιφνίδιας μεταβολής του προγενέστερου καθεστώτος για τα ενδιαφερόμενα μέλη του προσωπικού που υπηρετούσαν ήδη σε τρίτη χώρα την 1η Ιανουαρίου 2014, όπως οι Carreras Sequeros κ.λπ.
- 74 Επομένως, δεδομένου ότι η μεταβατική περίοδος ως εκ της ίδιας της φύσεώς της σκοπεύει στην οργάνωση της σταδιακής μετάβασης από ένα καθεστώς σε ένα άλλο, όπως ορθώς διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο συνάγοντας εξ αυτού ότι υπάρχει σχέση που συνδέει μεταξύ τους τα δύο εδάφια του νέου άρθρου 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ. Πράγματι, η μεταβατική περίοδος την οποία προβλέπει το άρθρο 6, δεύτερο εδάφιο, του παραρτήματος X του ΚΥΚ δικαιολογείται μόνο από τη θέσπιση του οριστικού καθεστώτος που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο του εν λόγω άρθρου.
- 75 Υπό τις συνθήκες αυτές, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε, στις σκέψεις 35 και 39 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι επίδικες αποφάσεις συνιστούν μέτρα εφαρμογής του καθεστώτος που προβλέπει, από 1ης Ιανουαρίου 2014, το άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ και

έχουν άμεσο νομικό δεσμό με το καθεστώς αυτό και, ως εκ τούτου, οι Carreras Sequeros κ.λπ. μπορούσαν παραδεκτώς να προβάλουν την έλλειψη νομιμότητας του οριστικού καθεστώτος της ετήσιας άδειας το οποίο καθορίστηκε στο άρθρο 6, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος X του ΚΥΚ.

- 76 Πρέπει να προστεθεί ότι η αντίθετη ερμηνεία, την οποία υποστήριξε το Συμβούλιο, θα είχε ως αποτέλεσμα, όσον αφορά την εξέταση της ενστάσεως περί ελλείψεως νομιμότητας του καθεστώτος ετήσιας άδειας που καθορίζεται από 1ης Ιανουαρίου 2014, τον τεχνητό διαχωρισμό της οριστικής περιόδου και των μεταβατικών περιόδων τού εν λόγω ενός και του αυτού καθεστώτος.
- 77 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως και της αντανάιρεσης του Συμβουλίου πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο, όπως και, κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος στο σύνολό του.

Επί του πρώτου λόγου της αιτήσεως αναιρέσεως της Επιτροπής και επί του δευτέρου λόγου της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως και της αντανάιρεσης του Συμβουλίου, με τους οποίους προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο στο πλαίσιο της ερμηνείας του άρθρου 31, παράγραφος 2, του Χάρτη και της οδηγίας 2003/88 καθώς και στο πλαίσιο της διαπιστώσεως προσβολής του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών

- 78 Τα επιχειρήματα που αναπτύσσουν κατ' ουσίαν η Επιτροπή και το Συμβούλιο προς στήριξη των λόγων αυτών, οι οποίοι βάλουν κατά των εκτιμήσεων του Γενικού Δικαστηρίου που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 61 έως 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υποδιαιρούνται σε τέσσερα σκέλη.

Επί των δύο πρώτων σκελών, με τα οποία προβάλλεται, αντιστοίχως, πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τη δυνατότητα επικλήσεως των οδηγιών έναντι των οργάνων της Ένωσης και εσφαλμένος προσδιορισμός του περιεχομένου του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών που προβλέπεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη ερμηνευόμενου με γνώμονα την οδηγία 2003/88

– *Επιχειρήματα των διαδίκων*

- 79 Με το πρώτο σκέλος, το Συμβούλιο προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι επισήμανε, με τη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τρεις περιπτώσεις στις οποίες είναι δυνατή η έναντι των οργάνων της Ένωσης επίκληση οδηγίας απευθυνόμενης στα κράτη μέλη, πράγμα το οποίο είναι αντίθετο προς την αρχή κατά την οποία μια τέτοια πράξη δεν μπορεί να επιβάλλει, αυτή καθεαυτήν, υποχρεώσεις στα εν λόγω όργανα στις σχέσεις με το προσωπικό τους, υπό την επιφύλαξη της –πολύ σχετικής– διευκρινίσεως που προκύπτει από τις σκέψεις 40 και 46 της αποφάσεως της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack (C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570).
- 80 Κατά το Συμβούλιο, καμία από τις τρεις αυτές περιπτώσεις τις οποίες μνημονεύει το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη δυνατότητα επικλήσεως της οδηγίας 2003/88 έναντι των οργάνων της Ένωσης. Επιπλέον, δεν προκύπτει σαφώς εκ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ποια περίπτωση επιτρεπτής επικλήσεως της οδηγίας θέλησε να εφαρμόσει εν προκειμένω το Γενικό Δικαστήριο, ούτε σε ποιο βαθμό οι παραδοχές που παρατίθενται στη σκέψη 61 της εν λόγω αποφάσεως στηρίζουν το διατακτικό της.
- 81 Στο υπόμνημά της επί της αντανάιρεσης του Συμβουλίου, η Επιτροπή φρονεί ότι δύσκολα μπορεί να γίνει αντιληπτό αν η σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως χρησιμεύει ως βάση για τα συμπεράσματα ότι η οδηγία 2003/88 μπορεί να αντιταχθεί στον νομοθέτη της Ένωσης και ότι το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη θα πρέπει να ερμηνευθεί με γνώμονα την εν λόγω οδηγία. Ωστόσο, αν το Δικαστήριο κρίνει ότι η επί της ουσίας συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου

στηρίζεται στις προϋποθέσεις που διέπουν τη δυνατότητα επικλήσεως των οδηγιών έναντι των οργάνων της Ένωσης, όπως αυτές εκτίθενται στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, όπως και το Συμβούλιο, βάλλει και κατά της σκέψεως αυτής.

- 82 Με το δεύτερο σκέλος, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, με την άποψη των οποίων συντάσσεται το Κοινοβούλιο, ισχυρίζονται ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν μπορεί να δεσμεύεται, όπως πεπλανημένα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 69 έως 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από το περιεχόμενο της οδηγίας 2003/88 στο σύνολό του και ότι η οδηγία αυτή δεν μπορεί να ενταχθεί στο πρωτογενές δίκαιο.
- 83 Ειδικότερα, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, μόνον η ουσία του άρθρου 7 της οδηγίας 2003/88, ως κανόνας ελάχιστης προστασίας, και όχι το σύνολο των διατάξεων της οδηγίας αυτής, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο του παρεμπόδιτος ελέγχου του κύρους διατάξεως του ΚΥΚ όσον αφορά το δικαίωμα ετήσιας άδειας υπό το πρίσμα του άρθρου 31, παράγραφος 2, του Χάρτη.
- 84 Το Συμβούλιο προσθέτει ότι, εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο του άρθρου 52, παράγραφος 7, του Χάρτη με ένα σόφισμα το οποίο καταλήγει σε έλεγχο του κύρους του κανονισμού 1023/2013, ο οποίος θέσπισε το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, υπό το πρίσμα των διατάξεων της οδηγίας 2003/88, εντάσσοντας την τελευταία στο πρωτογενές δίκαιο, κατά παράβαση της ιεραρχίας των κανόνων.
- 85 Κατά την Επιτροπή και το Συμβούλιο, η εν λόγω πλάνη περί το δίκαιο είναι ιδιαίτερα πρόδηλη, καθόσον είχε ως συνέπεια να εξετάσει το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 73 έως 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το κύρος του νέου άρθρου 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ υπό το πρίσμα των άρθρων 14 και 23 της οδηγίας 2003/88, ενώ οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη. Συναφώς, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το άρθρο 336 ΣΛΕΕ χορηγεί ακριβώς στον νομοθέτη της Ένωσης την αρμοδιότητα να θεσπίσει τους κανόνες που έχουν εφαρμογή στις σχέσεις εργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και του προσωπικού τους. Με τον τρόπο αυτό, το ίδιο το πρωτογενές δίκαιο χορήγησε στα ως άνω όργανα την αρμοδιότητα να θεσπίζουν τους εφαρμοστέους στο προσωπικό τους κανόνες, χωρίς να θέτουν το τελευταίο υπό το κράτος άλλων διατάξεων του παραγώγου δικαίου.
- 86 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. διατείνονται ότι τα ως άνω δύο σκέλη είναι αλυσιτελή και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμα.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 87 Το Γενικό Δικαστήριο, αφού υπενθύμισε, στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι διατάξεις της οδηγίας 2003/88 δεν μπορούν, αυτές καθαυτές, να θεωρηθούν ότι επιβάλλουν υποχρεώσεις στα θεσμικά όργανα όσον αφορά τις σχέσεις τους με το προσωπικό τους, επισήμανε, με τη σκέψη 61 της εν λόγω αποφάσεως, τρεις περιπτώσεις στις οποίες τα θεσμικά όργανα «δεν μπορούν να αποκλεί[σουν τη] δυνατότητα επικλήσεως των κανόνων ή των αρχών που θεσπίζει ορισμένη οδηγία έναντι [των ίδιων]».
- 88 Πρώτον, σημείωσε ότι τούτο συμβαίνει όταν οι ως άνω κανόνες ή αρχές «αποτελούν απλώς την ειδική έκφραση θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης και γενικών αρχών που δεσμεύουν ευθέως τα θεσμικά όργανα αυτά». Δεύτερον, έκρινε ότι «μια οδηγία μπορεί να δεσμεύει θεσμικό όργανο όταν το όργανο αυτό, στο πλαίσιο της οργανωτικής αυτοτέλειάς του και εντός των ορίων του ΚΥΚ, είχε την πρόθεση να εκπληρώσει ορισμένη υποχρέωση που προβλέπει η οδηγία ή ακόμη στην περίπτωση κατά την οποία μια εσωτερική πράξη γενικής ισχύος παραπέμπει η ίδια ρητώς σε μέτρα που έχει λάβει ο

νομοθέτης της Ένωσης κατ' εφαρμογήν των Συνθηκών». Τέλος, δέχθηκε ότι «τα θεσμικά όργανα, όταν ενεργούν ως εργοδότες, οφείλουν, σύμφωνα με το καθήκον ειλικρινούς συνεργασίας που υπέχουν, να λαμβάνουν υπόψη τις νομοθετικές διατάξεις που εκδίδονται σε επίπεδο Ένωσης».

- 89 Χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Δικαστήριο γενικώς επί της ακρίβειας της επιστημονικής απόφασης από το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, των τριών διαφορετικών περιπτώσεων στις οποίες είναι δυνατή η επίκληση οδηγίας έναντι θεσμικού οργάνου της Ένωσης, πρέπει καταρχάς να σημειωθεί, σχετικά με την οδηγία 2003/88, την οποία και μόνον αφορά η υπό κρίση υπόθεση, ότι το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στη σκέψη 64 της αποφάσεως αυτής, το επιχείρημα των Carreras Sequeros κ.λπ., κατά το οποίο το άρθρο 1ε, παράγραφος 2, του ΚΥΚ αποτελούσε εσωτερική πράξη γενικής ισχύος που παραπέμπει στην εν λόγω οδηγία. Με τον τρόπο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο απέκλεισε, όπως ρητώς προκύπτει από την ως άνω σκέψη 64, τη δυνατότητα των Carreras Sequeros κ.λπ. να επικαλεστούν το άρθρο 1ε, παράγραφος 2, του ΚΥΚ και την εν λόγω οδηγία προκειμένου να κριθεί ανεφάρμοστο, παρεμπιπτόντως, το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ.
- 90 Κατά συνέπεια, καθόσον το Συμβούλιο βάλλει κατά της δεύτερης περιπτώσεως που επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι η σχετική εκτίμηση δεν στηρίζει το διατακτικό της αποφάσεως αυτής, το επιχείρημα του Συμβουλίου πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.
- 91 Περαιτέρω, από κανένα στοιχείο της αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε την τρίτη περίπτωση που επισήμανε με τη σκέψη 61 της εν λόγω αποφάσεως και που υπενθυμίστηκε στη σκέψη 88 της παρούσας αποφάσεως. Επομένως, καθόσον αφορά την ως άνω τρίτη περίπτωση, το επιχείρημα του Συμβουλίου είναι επίσης αλυσιτελές.
- 92 Τέλος, όσον αφορά την πρώτη περίπτωση της δυνατότητας επικλήσεως της οδηγίας 2003/88 έναντι θεσμικού οργάνου της Ένωσης, που επισμαίνεται με τη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία η οδηγία αυτή στο σύνολό της συνιστά ειδική έκφραση θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης και γενικών αρχών, η εν λόγω περίπτωση ελήφθη υπόψη από το Γενικό Δικαστήριο, ιδίως στις σκέψεις 69 έως 83 της εν λόγω αποφάσεως.
- 93 Εντούτοις, αρκεί να σημειωθεί ότι το διατακτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν στηρίζεται στις εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στις σκέψεις 69 έως 83 της αποφάσεως αυτής, αλλά στις αιτιολογίες που εκτίθεται στις σκέψεις 84 έως 113 της εν λόγω αποφάσεως, όπου το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε την ύπαρξη αδικαιολόγητης προσβολής του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών των Carreras Sequeros κ.λπ., λόγω προσβολής της φύσεως και του σκοπού του δικαιώματος αυτού, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη.
- 94 Επομένως, τα δύο πρώτα σκέλη του πρώτου λόγου της αιτήσεως αναιρέσεως της Επιτροπής και του δεύτερου λόγου της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως και της αντανάιρεσης του Συμβουλίου πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελή.

Επί του τρίτου σκέλους, με το οποίο προβάλλεται πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τη φύση και τον σκοπό του δικαιώματος που κατοχυρώνει το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη

– Επιχειρήματα των διαδίκων

- 95 Η Επιτροπή και το Συμβούλιο διατείνονται ότι είναι εσφαλμένη η παραδοχή του Γενικού Δικαστηρίου που περιλαμβάνεται στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία το δικαίωμα ετήσιας άδειας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη αποσκοπεί στη βελτίωση των συνθηκών διαβιώσεως και εργασίας των εργαζομένων.

- 96 Ο εν λόγω σκοπός δεν μνημονεύεται στο άρθρο αυτό, ο τίτλος του οποίου αφορά μόνον τις «[δ]ίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας». Όπως υπενθυμίζεται στη νομολογία του Δικαστηρίου που παρατίθεται στη σκέψη 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο σκοπός του δικαιώματος ετήσιας άδειας είναι, κατά τα θεσμικά αυτά όργανα, να παράσχει στον εργαζόμενο τη δυνατότητα να έχει στη διάθεσή του ένα χρονικό διάστημα αναψυχής και ψυχαγωγίας.
- 97 Η Επιτροπή προσθέτει ότι ο σκοπός της βελτιώσεως των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των ενδιαφερομένων επίσης δεν απορρέει από την ερμηνεία του άρθρου 31, παράγραφος 2, του Χάρτη με γνώμονα την οδηγία 2003/88, όπως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, κανένα στοιχείο δεν δικαιολογεί το να εντάσσονται στο περιεχόμενο του δικαιώματος ετήσιας άδειας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη, άλλες διατάξεις της οδηγίας 2003/88, πέραν του άρθρου 7 αυτής.
- 98 Κατά την Επιτροπή, οι αναφορές στα άρθρα 151 και 153 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνονται στη σκέψη 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, άρθρα με τα οποία ασφαλώς επιδιώκονται σκοποί κοινωνικής πολιτικής της Ένωσης, δεν ασκούν επιρροή συναφώς. Οι εν λόγω διατάξεις δεν ασκούν επιρροή στην υπό κρίση περίπτωση, διότι αυτή αφορά την εκτίμηση του ζητήματος αν συνάδει προς το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη νομοθετική πράξη εκδοθείσα δυνάμει του άρθρου 336 ΣΛΕΕ.
- 99 Τέλος, η παραδοχή του Γενικού Δικαστηρίου, που περιλαμβάνεται στη σκέψη 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία η μείωση του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας, που επήλθε με το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως σύμφωνη προς την αρχή της βελτιώσεως των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των ενδιαφερομένων, είναι εσφαλμένη και για δύο άλλους λόγους.
- 100 Αφενός, κατά την Επιτροπή, από καμία απόφαση του Δικαστηρίου δεν προκύπτει ότι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας συνιστά, αυτή καθαυτήν, ειδική έκφραση θεμελιώδους κανόνα των Συνθηκών ή γενικής αρχής. Αντιθέτως, το Δικαστήριο δέχθηκε, στην απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2008, Centeno Mediavilla κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-443/07 P, EU:C:2008:767, σκέψεις 60 και 99), ότι, όταν ο νομοθέτης ενεργεί δυνάμει του άρθρου 336 ΣΛΕΕ, τα δικαιώματα των υπαλλήλων μπορούν να τροποποιούνται ανά πάσα στιγμή, ακόμη και αν οι τροποποιούμενες διατάξεις είναι λιγότερο ευνοϊκές από τις παλαιές.
- 101 Αφετέρου, κατά την άποψη του Συμβουλίου, το ζήτημα δεν είναι αν η μείωση του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας είναι σύμφωνη προς την αρχή της βελτιώσεως των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, αλλά αν ο αριθμός των ημερών ετήσιας άδειας που δικαιούνται οι υπάλληλοι και τα μέλη του λοιπού προσωπικού της Ένωσης συνιστά προσβολή του δικαιώματός τους σε ετήσια άδεια και αν επιβαρύνει την υγεία και την ασφάλειά τους.
- 102 Κατά την Επιτροπή και το Συμβούλιο, το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ σέβεται το ουσιώδες περιεχόμενο του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη, διότι ο αριθμός των ημερών ετήσιας άδειας που προβλέπει το ως άνω νέο άρθρο 6, ήτοι 24 ημέρες από 1ης Ιανουαρίου 2016, εξακολουθεί να είναι μεγαλύτερος από το ελάχιστο όριο των τεσσάρων εβδομάδων, ήτοι 20 ημερών, το οποίο επιβάλλει το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88. Δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η μείωση του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας εντός των ορίων αυτών είναι παράνομη καθαυτήν, αντιθέτως προς όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 103 Το Κοινοβούλιο συμεριζείται την ως άνω ανάλυση. Προσθέτει ότι, δεδομένου ότι οι υπάλληλοι και τα μέλη του λοιπού προσωπικού διαθέτουν επαρκή αριθμό ημερών άδειας, εν προκειμένω μεγαλύτερο από το ισχύον εντός της Ένωσης ελάχιστο όριο, ακόμη και μετά την τροποποίηση του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ από τον νομοθέτη της Ένωσης, το θεμελιώδες δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών δεν προσβάλλεται.

- 104 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. διατείνονται καταρχάς ότι, στο πλαίσιο των υπό κρίση αιτήσεων αναιρέσεως, τα ενδιαφερόμενα θεσμικά όργανα δεν εξηγούν σαφώς για ποιο λόγο η επιχειρηματολογία τους μπορεί να προκαλέσει την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη δεν αποσκοπεί στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων, γεγονός παραμένει ότι αφορά αναμφισβήτητα τη βελτίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, κατά την έννοια του άρθρου 153, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.
- 105 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η ως άνω ουσιώδης αρχή του κοινωνικού δικαίου της Ένωσης θα θιγόταν αν ο ενωσιακός νομοθέτης μπορούσε να μειώνει σημαντικά τη διάρκεια της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών χωρίς να αποδεικνύει ότι προέβη πράγματι σε ισόρροπη στάθμιση των διακυβευόμενων συμφερόντων. Επομένως, κατά τους Carreras Sequeros κ.λπ., το Γενικό Δικαστήριο ορθώς αποφάσισε ότι η μείωση του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών των υπαλλήλων που υπηρετούν σε τρίτες χώρες ήταν αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας.
- 106 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. προσθέτουν ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εντάσσεται στη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2018, Bauer και Willmeroth, C-569/16 και C-570/16, EU:C:2018:871, σκέψεις 81 έως 84) κατά την οποία οι εργαζόμενοι δικαιούνται ετήσια άδεια μετ' αποδοχών ως προς τη διάρκεια της οποίας θα πρέπει να επιτευχθεί προσέγγιση με σκοπό την πρόοδο, επομένως, με γνώμονα τον σκοπό της βελτιώσεως των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας. Το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη δεν μπορεί να ερμηνεύεται διαφορετικά από την αρχή την οποία θεωρείται ότι απηχεί.
- 107 Εξάλλου, τα όργανα της Ένωσης κακώς συνάγουν από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση μια δήθεν «αρχή της μη υποβάθμισης» ενώ, στη σκέψη 90 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ρητώς δέχθηκε το αντίθετο. Ειδικότερα, από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι ο μόνος περιορισμός τον οποίο θέτει το Γενικό Δικαστήριο στον νομοθέτη της Ένωσης όταν αυτός προτίθεται να μειώσει τη διάρκεια της ετήσιας άδειας είναι να προβαίνει τουλάχιστον σε ισόρροπη στάθμιση των διακυβευόμενων συμφερόντων.
- 108 Εν προκειμένω, κατά τους Carreras Sequeros κ.λπ., οι αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 1023/2013 ουδόλως αντικατοπτρίζουν οποιαδήποτε συνεκτίμηση της ιδιαίτερης φύσης και του σκοπού του θεμελιώδους δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών και, ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς δέχθηκε την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που είχαν προβάλει. Επιπλέον, ο ως άνω περιορισμός που επιβάλλεται στα όργανα της Ένωσης είναι σύμφωνος προς την υποχρέωση αιτιολογήσεως την οποία προβλέπει το άρθρο 296 ΣΛΕΕ.

– *Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

- 109 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 84 έως 97 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ο νομοθέτης της Ένωσης, θεσπίζοντας το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, το οποίο μειώνει σημαντικά τον αριθμό των ημερών ετήσιας άδειας των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού που υπηρετεί σε τρίτες χώρες, προσέβαλε το δικαίωμα ετήσιας άδειας, όπως αυτό προστατεύεται από το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη, έστω και αν ο αριθμός των ημερών ετήσιας άδειας, όπως καθορίζεται από το ως άνω νέο άρθρο 6, εξακολουθεί εν πάση περιπτώσει να είναι μεγαλύτερος από την ελάχιστη ετήσια άδεια των τεσσάρων εβδομάδων την οποία προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88.
- 110 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, αφενός, όπως προκύπτει από το άρθρο 51, παράγραφος 1, του Χάρτη, οι διατάξεις του απευθύνονται, μεταξύ άλλων, στα θεσμικά όργανα της Ένωσης, τα οποία υποχρεούνται κατά συνέπεια να σέβονται τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται από αυτόν. Αφετέρου, δεδομένου ότι το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη έχει, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ΣΕΕ, την ίδια νομική αξία με τις διατάξεις των Συνθηκών, η τήρησή του επιβάλλεται

στον νομοθέτη της Ένωσης ιδίως όταν αυτός εκδίδει πράξη όπως ο ΚΥΚ, δυνάμει του άρθρου 336 ΣΛΕΕ (απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, σκέψεις 39 και 58).

- 111 Το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη κατοχυρώνει, για κάθε εργαζόμενο, το δικαίωμα σε «ετήσια περίοδο αμειβόμενων διακοπών», δεν διευκρινίζει όμως την ακριβή διάρκεια του σχετικού χρονικού διαστήματος (πρβλ. αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2018, Bauer και Willmeroth, C-569/16 και C-570/16, EU:C:2018:871, σκέψη 85, καθώς και Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, σκέψη 74). Επομένως, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας, στο σημείο 64 των προτάσεών της, το θεμελιώδες δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών που καθιερώνει η εν λόγω διάταξη του Χάρτη απαιτεί συγκεκριμενοποίηση με νομοθετική πράξη, τουλάχιστον ως προς τη διάρκεια της άδειας αυτής.
- 112 Σύμφωνα με τις επεξηγήσεις σχετικά με το άρθρο 31 του Χάρτη, οι οποίες, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, ΣΕΕ και το άρθρο 52, παράγραφος 7, του Χάρτη, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την ερμηνεία του, το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη εμπνέεται από την οδηγία 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ 1993, L 307, σ. 18), η οποία αντικαταστάθηκε και κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2003/88 (πρβλ. αποφάσεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, σκέψεις 27, 28 και 39, καθώς και της 6ης Νοεμβρίου 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, σκέψεις 52 και 53).
- 113 Επομένως, το δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, ως ουσιώδης και επιτακτική αρχή του κοινωνικού δικαίου της Ένωσης, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη, πηγάζει, κατά τις ίδιες επεξηγήσεις, από διάφορες πράξεις είτε καταρτισθείσες από τα κράτη μέλη σε επίπεδο Ένωσης, όπως ο Κοινοτικός Χάρτης των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, είτε στην κατάρτιση των οποίων τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν συμπράξει ή στις οποίες αυτά έχουν προσχωρήσει, όπως ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης, στον οποίο όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη, οι δε δύο αυτές πράξεις μνημονεύονται στο άρθρο 151 ΣΛΕΕ (πρβλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, σκέψεις 26 και 27, καθώς και της 6ης Νοεμβρίου 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, σκέψεις 70 έως 73).
- 114 Ειδικότερα, οι επεξηγήσεις που αφορούν το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη υπενθυμίζουν ότι η διάταξη αυτή στηρίζεται στο άρθρο 2 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη καθώς και στο σημείο 8 του Κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, που κατοχυρώνουν αμφότερα το δικαίωμα κάθε εργαζομένου σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών, το δε άρθρο 2 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη διασφαλίζει τη χορήγηση μιας τέτοιας άδειας για διάρκεια τεσσάρων εβδομάδων κατ' ελάχιστο όριο.
- 115 Συγκεκριμένα, από τις επεξηγήσεις σχετικά με το άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη απορρέει ότι η μνεία, στις επεξηγήσεις αυτές, της οδηγίας 2003/88 δεν συνιστά, όπως εσφαλμένως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 69 έως 83 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παραπομπή στην οδηγία αυτή στο σύνολό της, η οποία, επιπλέον, έχει αντικείμενο ευρύτερο από τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη, αλλά στις διατάξεις εκείνες της οδηγίας αυτής οι οποίες απηχούν και διευκρινίζουν το θεμελιώδες δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, που κατοχυρώνεται με την ως άνω διάταξη του Χάρτη. Τούτο ισχύει, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ως προς το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88, το οποίο προβλέπει δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων (πρβλ. αποφάσεις της 4ης Οκτωβρίου 2018, Dicu, C-12/17, EU:C:2018:799, σκέψεις 24 και 25, καθώς και της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, σκέψεις 22 και 23).

- 116 Συναφώς, όπως επιβεβαιώνει το άρθρο 1ε, παράγραφος 2, του ΚΥΚ και όπως παραδέχονται τα θεσμικά όργανα της Ένωσης στις παρούσες αιτήσεις αναιρέσεως, οι ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88, καθόσον εγγυώνται σε κάθε εργαζόμενο ετήσια άδεια μετ' αποδοχών τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του ΚΥΚ και, με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων περιλαμβανόμενων σε αυτόν, πρέπει να εφαρμόζονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό των οργάνων της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, σκέψεις 51 και 56).
- 117 Διάταξη όπως το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88, που καθορίζει ειδικά, στο δίκαιο της Ένωσης, την ελάχιστη διάρκεια της ετήσιας περιόδου άδειας μετ' αποδοχών την οποία δικαιούται κάθε εργαζόμενος, ευθυγραμμιζόμενο συναφώς με τη διάρκεια την οποία προβλέπει το άρθρο 2 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη στο οποίο επίσης βασίζεται το θεμελιώδες δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη, από την ίδια τη φύση του δεν μπορεί να συνιστά προσβολή του θεμελιώδους αυτού δικαιώματος. Πράγματι, το άρθρο 7, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας περιορίζεται στη συγκεκριμενοποίηση του εν λόγω θεμελιώδους δικαιώματος.
- 118 Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προσβολή του θεμελιώδους δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μια διάταξη του δικαίου της Ένωσης η οποία, όπως και το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, παρέχει σε εργαζομένους δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών διάρκειας μεγαλύτερης του ελάχιστου ορίου των τεσσάρων εβδομάδων που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88.
- 119 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, δυνάμει του νέου άρθρου 6, δεύτερο εδάφιο, του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, ο αριθμός ημερών ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών που χορηγήθηκε στους μονίμους και μη μονίμους υπαλλήλους που υπηρετούν σε τρίτες χώρες ήταν 36 ημέρες για το έτος 2014, το οποίο αφορούν οι επίδικες αποφάσεις, και 30 ημέρες για το έτος 2015. Κατ' εφαρμογήν του πρώτου εδαφίου του ως άνω νέου άρθρου 6, ο αριθμός αυτός μειώθηκε σε 24 ημέρες από 1ης Ιανουαρίου 2016, με τη διευκρίνιση ωστόσο ότι, όπως προκύπτει από το παράρτημα της αποφάσεως της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τις άδειες, το οποίο προσκομίστηκε από το θεσμικό αυτό όργανο κατόπιν μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας που έλαβε το Γενικό Δικαστήριο, και αντιθέτως προς όσα δέχθηκε το τελευταίο στη σκέψη 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στους εν λόγω μονίμους και μη μονίμους υπαλλήλους έχει εφαρμογή, από την ημερομηνία αυτή, όπως και στους λοιπούς μονίμους και μη μονίμους υπαλλήλους της Ένωσης, το άρθρο 57 του ΚΥΚ, κατά το οποίο ο υπάλληλος δικαιούται, κατά ημερολογιακό έτος, ημέρες άδειας επιπλέον της βασικής ετήσιας άδειας, σε συνάρτηση με τον βαθμό και την ηλικία του, μέχρι το ανώτατο όριο των 30 εργάσιμων ημερών.
- 120 Το γεγονός ότι, από την έναρξη της ισχύος του νέου άρθρου 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, οι ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό στερήθηκαν βαθμιαία ορισμένες ημέρες ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών ουδόλως θίγει τις διαπιστώσεις που παρατίθενται στις σκέψεις 118 και 119 της παρούσας αποφάσεως, δεδομένου ότι, υπό το κράτος του ως άνω νέου άρθρου 6, διατηρούν το δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών που υπερβαίνει, εν πάση περιπτώσει, αυτό που απορρέει από τις ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88.
- 121 Πρέπει να προστεθεί ότι, καθορίζοντας διάρκεια ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μεγαλύτερη του ελάχιστου ορίου των τεσσάρων εβδομάδων που απαιτεί το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88, μια διάταξη όπως το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ είναι ικανή να εξασφαλίσει την εκπλήρωση του διττού σκοπού του δικαιώματος ετήσιας άδειας, ήτοι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, να παράσχει τη δυνατότητα στον εργαζόμενο να αναπαυθεί από την εκτέλεση των καθηκόντων τα οποία έχει αναλάβει και να έχει στη διάθεσή του ένα χρονικό διάστημα αναψυχής και

- ψυχαγωγίας (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, σκέψη 35, και της 6ης Νοεμβρίου 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, σκέψη 32).
- 122 Ο καθορισμός μιας τέτοιας διάρκειας της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών η οποία υπερβαίνει τις ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 προορίζεται, επιπλέον, να συμβάλει στην τήρηση του σκοπού τον οποίο θέτει το άρθρο 2 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, τον οποίο ωστόσο το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να λάβει υπόψη στις αιτιολογίες της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ειδικότερα στη σκέψη 87 αυτής.
- 123 Πράγματι, από το ως άνω άρθρο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη προκύπτει ότι τα συμβαλλόμενα στον εν λόγω Χάρτη μέρη συμφώνησαν ότι ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών τεσσάρων εβδομάδων καθιστά δυνατή τη «διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης του δικαιώματος σε δίκαιες συνθήκες εργασίας».
- 124 Τέλος, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, λαμβανομένου υπόψη του σημείου 8 του Κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων πρέπει να γίνει δεκτό ότι, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, το δικαίωμα ετήσιας άδειας που προβλέπεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη αποσκοπεί, καταρχήν, στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των εργαζομένων.
- 125 Η ως άνω διαπίστωση δεν συνεπάγεται ωστόσο, αντιθέτως προς όσα δέχθηκε, κατ' ουσίαν, το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 89 και 90 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ότι πρέπει να θεωρηθεί ασυμβίβαστη προς έναν τέτοιο σκοπό διάταξη με την οποία μειώνεται μεν ο αριθμός των ημερών ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών που δικαιούνται οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι υπό το κράτος της προγενέστερης διατάξεως, αλλά η εν λόγω διάρκεια παραμένει μεγαλύτερη από τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88, ούτε, εξάλλου, ότι η ως άνω διάταξη είναι ασυμβίβαστη προς τον σκοπό της βελτιώσεως της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, στην οποία οι ως άνω ελάχιστες απαιτήσεις συμβάλλουν άμεσα (πρβλ. απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2013, Επανεξέταση Επιτροπή κατά Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, σκέψη 44).
- 126 Επομένως, αντιθέτως προς όσα έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι διάταξη του δικαίου της Ένωσης, όπως το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, αντικείμενο της οποίας είναι να συγκεκριμενοποιήσει τη διάρκεια του δικαιώματος ετήσιας άδειας των υπηρετούντων σε τρίτες χώρες υπαλλήλων και μελών του λοιπού προσωπικού, προβλέπουσα, εν πάση περιπτώσει, διάρκεια μεγαλύτερη από τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88, προσβάλλει τη φύση και τον σκοπό του θεμελιώδους δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών που κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη.
- 127 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων απορρέει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι ο νομοθέτης της Ένωσης, εκδίδοντας το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, προσέβαλε το θεμελιώδες δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη, ενώ η καθοριζόμενη στο ως άνω νέο άρθρο 6 διάρκεια της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών των μονίμων και των συμβασιούχων υπαλλήλων της Ένωσης που είναι τοποθετημένοι σε τρίτες χώρες εξακολουθεί να είναι, εν πάση περιπτώσει, μεγαλύτερη από το ελάχιστο διάστημα τεσσάρων εβδομάδων που επιτάσσει το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88.
- 128 Υπό τις συνθήκες αυτές, το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου της αιτήσεως αναιρέσεως της Επιτροπής και του δευτέρου λόγου της κύριας αιτήσεως αναιρέσεως και της αντανάιρεσης του Συμβουλίου πρέπει να γίνει δεκτό. Επομένως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, χωρίς να απαιτείται να εξεταστούν το τέταρτο σκέλος των λόγων αυτών ή οι λοιποί λόγοι των κύριων

αιτήσεων αναιρέσεως της Επιτροπής και του Συμβουλίου καθώς και της αντανάιρεσης του τελευταίου, οι οποίοι αφορούν την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με τη δικαιολόγηση της προσβολής του δικαιώματος ετήσιας άδειας.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

- 129 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο δύναται, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση.
- 130 Εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη ιδίως του γεγονότος ότι η προσφυγή ακυρώσεως των Carreras Sequeros κ.λπ. στην υπόθεση T-518/16 στηρίζεται σε λόγους οι οποίοι αποτέλεσαν το αντικείμενο κατ' αντιμωλία συζητήσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και των οποίων η εξέταση δεν απαιτεί τη λήψη κανενός συμπληρωματικού μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας ή τη διεξαγωγή αποδείξεων, το Δικαστήριο κρίνει ότι η προσφυγή αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση και ότι πρέπει να αποφανθεί το ίδιο οριστικώς επ' αυτής.
- 131 Η ως άνω προσφυγή στηρίζεται σε τέσσερις λόγους ακυρώσεως, με τους οποίους προβλήθηκαν, αντιστοίχως, προσβολή της ιδιαίτερης φύσεως και του σκοπού του δικαιώματος ετήσιας άδειας, παραβίαση της γενικής αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και προσβολή του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται προσβολή της ιδιαίτερης φύσεως και του σκοπού του δικαιώματος ετήσιας άδειας

- 132 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι ο νομοθέτης της Ένωσης, εκδίδοντας το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, προσέβαλε την ιδιαίτερη φύση και τον σκοπό του δικαιώματος ετήσιας άδειας.
- 133 Αρκεί ωστόσο να διαπιστωθεί συναφώς ότι, για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 110 έως 127 της παρούσας αποφάσεως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, καθόσον η διάρκεια των ετήσιων αδειών μετ' αποδοχών την οποία καθορίζει το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, η οποία υπερβαίνει το ελάχιστο όριο του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88, δεν προσβάλλει τη φύση και τον σκοπό του θεμελιώδους δικαιώματος των Carreras Sequeros κ.λπ. για «ετήσια περίοδο αμειβόμενων διακοπών», το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της γενικής αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

- 134 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. υποστηρίζουν, αφενός, ότι η μείωση του αριθμού των ημερών ετήσιας άδειας τους παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, καθόσον δεν λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση η οποία διακρίνει τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό που υπηρετούν σε τρίτη χώρα από το προσωπικό που υπηρετεί εντός της Ένωσης και η οποία απορρέει ουσιαστικά από το γεγονός ότι αντιμετωπίζουν εκεί δυσχερείς συνθήκες διαβίωσης, από την υψηλότερη συχνότητα περιοδικών μετακινήσεων και από την ανάγκη να διατηρούν συχνά δύο κατοικίες, μία στον τόπο υπηρεσίας τους και μία άλλη οικογενειακή κατοικία.

- 135 Υποστηρίζουν, αφετέρου, ότι, σε αντίθεση με τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό που είναι τοποθετημένοι εντός της Ένωσης, ο ενωσιακός νομοθέτης δεν προέβλεψε για τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό που είναι τοποθετημένοι σε τρίτες χώρες τη δυνατότητα να λαμβάνουν επιπλέον ημέρες ετήσιας άδειας, σε συνάρτηση με την ηλικία και τον βαθμό τους, μέχρι το ανώτατο όριο των 30 εργασίμων ημερών που προβλέπει το άρθρο 57 του ΚΥΚ.
- 136 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, αμφισβητεί το βάσιμο του λόγου αυτού.
- 137 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης, που ισχύει στο δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2008, Centeno Mediavilla κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-443/07 P, EU:C:2008:767, σκέψη 76), απαιτεί να μην αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις κατά τρόπο διαφορετικό και διαφορετικές καταστάσεις καθ' όμοιο τρόπο, εκτός αν μια τέτοια αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2007, Lindorfer κατά Συμβουλίου, C-227/04 P, EU:C:2007:490, σκέψη 63, και της 15ης Απριλίου 2010, Gualtieri κατά Επιτροπής, C-485/08 P, EU:C:2010:188, σκέψη 70).
- 138 Εν προκειμένω, όσον αφορά την επιχειρηματολογία των Carreras Sequeros κ.λπ. που μνημονεύεται στη σκέψη 134 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να σημειωθεί ότι, ανεξάρτητα από τα άλλα προβαλλόμενα από την Επιτροπή πλεονεκτήματα των οποίων απολαύουν, δυνάμει των άρθρων 5, 10 και 24 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό που υπηρετούν σε τρίτη χώρα όσον αφορά, αντιστοίχως, την κατοικία, την ειδική αποζημίωση συνθηκών διαβίωσης και τη συμπληρωματική κάλυψη ασφάλισης ασθένειας, ο νομοθέτης της Ένωσης, κατά τη θέσπιση της μεταρρυθμίσεως του 2014, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάστασή τους, διατήρησε υπέρ των ως άνω υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού τη δυνατότητα να ζητούν, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, και του άρθρου 9, παράγραφος 2, του παραρτήματος X του ΚΥΚ, ειδική άδεια ανάπαυσης, διάρκειας μέχρι δεκαπέντε ημέρες αναλόγως του βαθμού δυσκολίας των συνθηκών διαβίωσης στον τόπο υπηρεσίας, η οποία προστίθεται στα δικαιώματα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών που αναγνωρίζονται από τον ΚΥΚ σε κάθε υπάλληλο ή μέλος του λοιπού προσωπικού της Ένωσης.
- 139 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία των Carreras Sequeros κ.λπ. που παρατίθεται στη σκέψη 135 της παρούσας αποφάσεως, αυτή πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που εκτίθενται στη σκέψη 119 της ίδιας αποφάσεως.
- 140 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

- 141 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. διατείνονται ότι ο αριθμός των ημερών ετήσιας άδειας που δικαιούνταν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 ήταν ένας ουσιώδης και αποφασιστικός όρος εργασίας τους. Επιπλέον, η μακρά περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας τα όργανα της Ένωσης έκριναν αναγκαίο τον αριθμό αυτό ημερών άδειας τους δημιούργησε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη όσον αφορά τη δυνατότητα συνδυασμού, καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους, της επαγγελματικής και της προσωπικής ζωής, ο δε νομοθέτης της Ένωσης διέψευσε τις προσδοκίες τους.
- 142 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνοντες αντικρούουν την επιχειρηματολογία αυτή.
- 143 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί, αφενός, ότι η νομική σχέση μεταξύ των υπαλλήλων και της διοικήσεως είναι καταστατικής και όχι συμβατικής φύσεως. Από αυτό προκύπτει ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων μπορούν να τροποποιηθούν ανά πάσα στιγμή από τον νομοθέτη

(αποφάσεις της 22ας Δεκεμβρίου 2008, Centeno Mediavilla κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-443/07 P, EU:C:2008:767, σκέψη 60, καθώς και της 4ης Μαρτίου 2010, Angé Serrano κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, C-496/08 P, EU:C:2010:116, σκέψη 82).

- 144 Αφετέρου, πρέπει να υπομνησθεί ότι το δικαίωμα επικλήσεως της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης προϋποθέτει ότι έχουν δοθεί από τις αρμόδιες αρχές της Ένωσης στον ενδιαφερόμενο συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις, προερχόμενες από αρμόδιες και αξιόπιστες πηγές (απόφαση της 14ης Ιουνίου 2016, Marchiani κατά Κοινοβουλίου, C-566/14 P, EU:C:2016:437, σκέψη 77 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 145 Όπως όμως υποστήριξαν η Επιτροπή και οι παρεμβαίνοντες, χωρίς να αντιλέξουν επί του σημείου αυτού οι Carreras Sequeros κ.λπ., οι τελευταίοι δεν απέδειξαν την ύπαρξη οποιασδήποτε διαβεβαιώσεως εκ μέρους των αρμόδιων αρχών της Ένωσης ως προς το ότι το άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ ουδέποτε θα τροποποιείτο.
- 146 Επομένως, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται προσβολή του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

- 147 Οι Carreras Sequeros κ.λπ. διατείνονται ότι το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ τούς εμποδίζει να διατηρήσουν, κατά τη διάρκεια της ετήσιας αδειάς τους, τις οικογενειακές και κοινωνικές δραστηριότητές τους όπως τούτο ήταν δυνατόν προηγουμένως. Συναφώς, παραθέτουν το παράδειγμα ενός από αυτούς, που υπηρετεί στο Πακιστάν αλλά κατοικεί στο Μιλάνο (Ιταλία), ο οποίος διαθέτει σε τελική ανάλυση μόνο δεκαέξι ημέρες ετησίως για να διατηρήσει την επαφή του με τις θυγατέρες του που ζουν στην Αθήνα (Ελλάδα) με τη μητέρα τους.
- 148 Κατά τους Carreras Sequeros κ.λπ., η χειροτέρευση των όρων εργασίας τους που επηρεάζει την ιδιωτική και την οικογενειακή ζωή τους είναι αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας.
- 149 Η Επιτροπή, τα επιχειρήματα της οποίας συμερίζονται το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή των Carreras Sequeros κ.λπ.
- 150 Συναφώς, χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Δικαστήριο εν προκειμένω επί της σχέσεως την οποία οι Carreras Sequeros κ.λπ. επιχειρούν να θεμελιώσουν μεταξύ των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται, αντιστοίχως, στο άρθρο 7 και στο άρθρο 31, παράγραφος 2, του Χάρτη, πρέπει να σημειωθεί ότι το νέο άρθρο 6 του παραρτήματος X του ΚΥΚ, σχετικά με το οποίο οι Carreras Sequeros κ.λπ. προβάλλουν ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, αφορά αποκλειστικά τον αριθμό των ημερών ετήσιας άδειας που παρέχονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό που είναι τοποθετημένοι σε τρίτες χώρες.
- 151 Όπως υποστήριξε η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, το ως άνω νέο άρθρο 6 δεν θίγει τις γενικές διατάξεις που έχουν εφαρμογή στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό που καλύπτεται από τον ΚΥΚ, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την ιδιωτική και την οικογενειακή ζωή του ενδιαφερομένου, όπως εκείνες που αφορούν τον υπολογισμό των εξόδων του ετήσιου ταξιδιού και την οδοιπορική άδεια.
- 152 Εξάλλου, άλλες διατάξεις του παραρτήματος X του ΚΥΚ λαμβάνουν υπόψη την οικογενειακή κατάσταση των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού που υπηρετούν σε τρίτες χώρες. Ειδικότερα, τα άρθρα 18, 20 έως 22, 24 και 25 του εν λόγω παραρτήματος, που αφορούν, αντιστοίχως, την επιστροφή εξόδων κατοικίας, την επιστροφή εξόδων ταξιδιού, την κάλυψη εξόδων μετακόμισης, την αποζημίωση προσωρινής κατοικίας καθώς και τις παροχές συμπληρωματικής ασφάλισης ασθενείας

και ασφαλίσεως κατά των ατυχημάτων που μπορούν να συμβούν εκτός της Ένωσης, έχουν εφαρμογή τόσο στους εν λόγω υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό όσο και στην οικογένειά τους ή στα συντηρούμενα από αυτούς πρόσωπα.

- 153 Τέλος, όσον αφορά το παράδειγμα που μνημονεύεται στη σκέψη 147 της παρούσας αποφάσεως, το οποίο παρέθεσαν οι Carreras Sequeros κ.λπ. προς στήριξη του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, εν πάση περιπτώσει, η εκτίμηση του κύρους μιας πράξεως της Ένωσης υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων δεν μπορεί να στηρίζεται σε επιχειρήματα που αντλούνται από τις συνέπειες της οικείας πράξεως σε μια συγκεκριμένη περίπτωση (πρβλ. απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 1999, Atlanta κατά Ευρωπαϊκής Κοινότητας, C-104/97 P, EU:C:1999:498, σκέψη 43).
- 154 Επομένως, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμος.
- 155 Δεδομένου ότι κανένας από τους λόγους της προσφυγής δεν έγινε δεκτός, η προσφυγή αυτή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 156 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη ή όταν γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.
- 157 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του εν λόγω Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 158 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι οι Carreras Sequeros κ.λπ. ηττήθηκαν και το Συμβούλιο ζήτησε την καταδίκη τους στα δικαστικά έξοδα, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου που αφορούν τις υπό κρίση αιτήσεις αναιρέσεως και τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, αλλά όχι ενώπιον του Δικαστηρίου, την καταδίκη των Carreras Sequeros κ.λπ. στα δικαστικά έξοδα, πρέπει αυτοί να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα που αφορούν τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ενώ η Επιτροπή πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά της που αφορούν τις υπό κρίση αιτήσεις αναιρέσεως.
- 159 Κατά το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Κατά συνέπεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παρεμβαίνον στο πλαίσιο της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και μετέχον στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

- 1) **Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 4ης Δεκεμβρίου 2018, Carreras Sequeros κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-518/16, EU:T:2018:873).**
- 2) **Απορρίπτει την προσφυγή που άσκησαν οι Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi και Marc Thieme Groen στην υπόθεση T-518/16.**
- 3) **Οι Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi και Marc Thieme Groen φέρουν, επιπλέον των δικών τους δικαστικών εξόδων, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο των υπό κρίση αιτήσεων αναιρέσεως και της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της τελευταίας αυτής διαδικασίας.**
- 4) **Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο των παρούσων αιτήσεων αναιρέσεως.**
- 5) **Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο φέρει τα δικαστικά έξοδά του.**

(υπογραφές)